

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrásy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjessy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legjutányosabban számítottatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyitásban egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

I. évfolyam.

Vasárnap 1892. évi szeptember 4-én.

szám. 16.

Versecz 1892. szeptember 1.

Pár nap előtt tartott főrvényhatósági közgyűlésünk alkalmával egyik t. h. b. tag hosszabb és elég alaposan indokolt felszólamlást intézett városi hatóságunkhoz az iránt, hogy a rettegett rém „a fekete asszony”, a kolera Európába való tolokodása alkalmából tegye meg városunk is a szükséges óvintézkedéseket.

Hogy ezen felszólamlás helyén való volt, s hogy az általánosan hangoztatott közohaj kifejezése nyilvánult ez alkalommal, azt tudja mindenki, ki figyelmes szemlélője annak a valóban ázsiai kolerát tenyésztő ázsiai állapotnak, mely p. u. a köztisztaság, tekintetében városunkban uralkodik.

Nézzük meg legszebb, leglátogatottabb utcáinkat, tereinket, s mit tapasztalunk? Azt, hogy a szemét és piszok egész miniatúr csimborászszoikat képez.

A mi híres verseczi szelünk, — mely a múlt napokban a szirokkó jellegét vette fel — nem enyhítő légfuvallat, hanem mérges miazmákkal bővölködő porfergeteg, mely ellen nem véd semmi, mely befurakodik, a legfinomabb nyílásokon is, melynek káros hatásától még a legföltettebben örzött lakás sem képes megóvni a lakosokat.

A dinnye évadjának vége felé járunk, de alig találunk egy egy kis szögletet e város nyilvános helyein, hol rothadásba át-

menő dnyehéjak ne kandikálnának elé. Mit mondjunk a mellékutczákról az elhagyatotabb helyekről? Rothadt tócsákkal, a piszkosság superlativusaival találkozunk.

Ott, hol ezelőtt széles e hazában irigyelt artézi kutjaink egész kis patakokban ontották a levegőjavító kristálytisza vizet — most piszkos erceskék folydogálnak.

Tudjuk, ismerjük azt a sajnálatos körülményt, hogy legbővebb vizü artézi kutjaink egymásután adták be a kulcsot. A híres Seidl-féle kútból — melyet nem is olyan nagyon régen, minden idegennek dícserekedve mutattunk be — most már pumpolni kell a vizet. — A panosovai ut lakosaira valóságos Isten áldása volt a sok bővizü kut — s most rövid pár év múlva meg fogjuk érní azt az időt, hogy kronikálunk az artézi kutakról.

Soha meg nem boesátható hiba és mulasztás volt az, hogy boldog boldogtalan csapolta a kimeríthetlennel vélt s most már a kimerüléshez ért vizmedenezét.

A tiszta üdítő viz első fő kelléke az egészségnek s eszköz a tisztántartásra.

Legelső sorban gondoskodni kell tehát arról, hogy a mi kevésünk még van, legalább azt mentsük meg.

A vész közelget! Óvintézkedéseink írott malasztok.

Az illetékes hatóságoknak most már csakugyan energikusan kellene megtenni a szükséges lépéseket. De hogy a cél el legyen érve, mindenkinek kötelessége, hogy a közjót szolgálja. A hatóság rendeleteinek (melyeket különben szélesebb körben kellene terjeszteni) önkényt alá kell vetni magán mindenkinek. A hol mulasztás forog fen, kérelhetlenül kell eljárni, úgy mint azt megteszik más városokban. Védekezzünk!

A deliblati homokpuszta felosztása.

Temesvármegyéből a kubini és fehértemplomi járás 16 községe és Torontálvármegye 3 községe tudvalevőleg folyamodott a földmivélsügyi m. kir. miniszterhez, hogy engedje át nekik szőlőültetésre és legelőre a Temesvármegye déli részén levő u. n. deliblati 25.000 holdas kincstári homokpusztát, s a miniszter teljesíteni óhajtván a községek kívánságát, a szükséges tárgyalásokkal megbizta Fejér Miklós államtitkárt. Fejér államtitkár a múlt napokban Temesvárott időzött és a homokpuszta felosztása tárgyában behatóan értekezett a kincstár szakközvegeivel. Az értekezleten részt vettek: Pálffy Elemér, országgyűlési képviselő, ki az ügy sikerésítése érdekében fáradhatatlanul közbenjárt a miniszteriumnál, Kohányi Mór, kir. kincstári ügyész, dr. Lászlóffy István, kincst. alügyész, Ba-

Tárcza.

Szent Istvánnapi beszéd

Sváb Mihály lelkészül.
(Folytatás.)

Azon lángnál, melyet ő neked ezen isteni hit oltárán gyújtott lett lelked fölemelkedett, fölfuvalkodás nélkül, lett hősiességed a szelidség szelleme, megszentelve még csak igazán legyőzhetlenné; tisztult meg hon-szereteted s gyuladt föl a hazáért és egyház-ért egyaránt s juttatott ama nagy kincs birtokába és életáldozatokhoz, melyekhez hasonlót egy nemzet sem mutathat föl a világon.

Igen, a ker. hit tövéből hajtottak, megnemesedve azon erények, melyekből nemzetünk nagysága és dícsősége fejlődött. Vagy nem nagy és dícső volt-e a magyar nemzet, midőn Németország rendei a császári koronával, a nyugati Európa pedig a keresztes hadak fővezérségével tisztelték meg királyát, Szt. Lászlót? Nem nagy és dícső volt-e a magyar nemzet, midőn országának határait három tenger hullámai mosták? És mikor volt ez? Akkor, midőn Nagy Lajos tartá kezében a királyi páleztát, ki mint egy második szent István istenes bőkezűségével, a magyar nemzet vallásosságának dícsőséget szerzett

még a külföldön is. — Nem nagy és dícső volt-e a magyar nemzet, midőn egész Európa oly reménytelen nézett rá mint egyedüli megmentő nemtőjére? És mikor volt ez? Akkor, midőn a rettentetlen nagy Hunyady János karja markolatán olvasót hordozva, vivá ki a török vad hadai ellen a legdícsőbb győzelmeket. Vagy nem a dícső Hunyady János fia Mátyás alatt érte-e el a nemzet fénykorának tetőpontját? És napjainkig fennmaradt nemzeti muzeumunkban az imakönyv, melyből imádkozott, az ég áldását kérve azon nemzetre, melynek nagyságáért és dícsőségeért élt és küzdött!

Ily nagy és dícső voltál nemzetem, midőn királyaid által vallásos voltál!

Ily nagy és dícső lész mindig, ha vallásos lész. A vallás-erkölesi alapon az égig emelheted dícsőségedet. A nélkül látszassál bármily nagy-nak, erősnek, csak olyan vagy, mint a homokra, épült ház. A legelső vihar romba dönt. Vallás nélkül még azon erő sinés még benned, mely föntartson, annál kevésbbé van meg az, mely dícsővé tegyen. Igen, csak keresztény vallás-erkölesi alapon el biztosan nemzetünk nagysága, dícsősége.

Nem lehet nélkülöznie a vallási elemet nemzetünknek, mint a melyre nézve már maga a lenni vagy nem lenni nagy ké-dése is gyökeresen vallási eszméken fordul meg. — ?? Ugyanis mint egyházunknak és hazánknek egy jeles fia Danielik

mondja: ha egy angol, vagy francia büszke a maga nemzetiségére, ezt elvonva a vallási kötelemtől, természetesnek találom, mert e nemzetek világ állása olyan, hogy fiaik érdekeit minden másoknál inkább biztosítani képesek. Ily nemzethez ragaszkodni természetes, mert előnyös, mert hasznos. De mondjátok meg mily alapon kívánhatja egy nemzet, hogy fiai őt minden másoknak eleibe tegyék, hozzá minden másoknál inkább ragaszkodjanak, érte életüket, mindenüket föláldozzák, mely számukra azon kevés anyagi és erkölesi jutalmat is, mint bizonyára képes volna, biztosítani hanyag, talentomos fiaiival nem gondol, és hajlandó az idegent eleibe tenni a hazainak? Mily alapon mondom, ha eltávolítják a vallást, s így egyedüli zsinormértékül az előnyöst a hasznost kell elfogadnotok?

a) Faji véretekre, mely ereitekben csergedez, büszkélkedtek talán? De a hasznosság és előny szempontjából erre inkább neheztelnetek kellene, mint neheztelhet például a pór, hogy nem grófnak született.

b) Apáitok viselt dolgait és dícsőséget vetitek mérlegbe? De mi dícsőt és ösztönözöt lelhet egy hitetlen azoknak multjában, kik valamennyien hívők és istenfélők valának s hívői jellemöket minden viselt dolgakra is rányomták? Dícső, utánzóknak tartsa-e ő azt, a mi következetesen csak kárhuzatos és gyalázatosnak, mert babona bigottság, lelki vakság kifolyásának tűnhetik és tűnik fel neki.

lás Pál, orsovai erdőmester, Mátyus András, deliblati főerdész és Engelbert, főerdész. Fejér Miklós, államtitkár a bizottsággal október hónapban kimegy a helyszínére, hogy megállapítsa, miként eszközöltessék a homokpuszta felosztása. A deliblati homokpuszta felosztása nagy jelentőséggel bír a vidék és különösen Temes vármegye pusztulófélben levő szőlő termelésére nézve. Egészen új, a phylloxerának ellentálló területek nyílnak meg a szőlőtermelés számára, s a községek, melyek a homokpuszta egy részét kapják, előreláthatólag jó hasznot fognak húzni belőle.

Napló hírek.

Versecz t. h. j. f. város törvényhatósági bizottsága múlt hó 30-án tartotta meg rendes közgyűlését Rudnai Nikolits Sándor főispán ő méltósága elnöke alatt. A közgyűlés kezdetén a főreáliskola államosítása ügyében intézett Rottler t. h. b. t. kérdést a polgármesterhez, melyre ő méltósága a főispán adta meg a választ kijelentvén, hogy ezen ügyben személyesen járt a miniszternél s hogy egy állami építész-mérnök küldetik Verseczre, ki a szükséges tervrajzokat el fogja készíteni. Polgármester még azon felvilágosítást is adja, hogy értesülése szerint az állam már január elsejével állami kezelésbe kívánja venni főreáliskolánkat. A közgyűlés erre kimondva: hogy polgármester felhívatik, miszerint Úrményi Bernát, városunk országgyűlési képviselőjével — (ki ez ügyben valóban a legelső szolgálatot tette a város polgárságának) — egyetértőleg a szükséges lépéseket személyesen tegye meg s az ügy állásával havonként jelentést tegyen a közgyűlésnek. A közgyűlés kobra részszel szemben utasítja a közgyűlést a rendőrkapitányt, hogy a saját hatáskörében elrendelt közegészségügyi óvintézkedéseket fogantasson, s hogy az egyesek az őket illető teendők teljesítésére szoríttassanak. Az ellenőrzéssel az egészségügyi bizottság bizatik meg. A netán szükséges tulkiadásokra a tanács felhatalmazatik. — A jóváhagyott szervezési szabályrendelet f. é. szept. 30-án lép életbe. — A helyben állomásozó m. kir. honvédség által eddig díjtanul használt két gyakorló térért 200 frt. bért kér a város. Városi irnokká Bernacsky Alfréd és Surits Nan-

e) Vagy őseitek szent poraira, azon vére hivatkozok, melylyel hazátok rónait öntötték egykoron? De mi szent, mi megszentelő van és lehet a porban, mely élve soha semminemű szenthez nem tartozott?

Vagy netalán a szív igényeivel tet-szik előlépni; hogy e föld, melyen annyiszor apátok vére folyt, bölcsőtök és sirotok? hogy itt folytak le ifjú és férfi honotok örömei és szenvedései? Hogy e hegyek, folyók, ligetek és rónok azok, melyekhez éltetek szent emlékei ragadnak, s minden, a mi valaha lelketeknek kedves volt, vissza-vissza vonz? Ah, de ha csak a bölcsőt és sirt keressetek; nem elég széles-e e föld, hogy azt, ha úgy tetszik, bárhol másutt a világ bármely más ege alatt is megtaláljátok? Hazátok földje nem elég mély-e, hogy elnyeljen akkor is, ha már megszűntették nemzetételeg az lenni s mik apátok voltak? E hegyek és folyók, ligetek és rónák kevésbbé emlékezetes lesznek-e, ha már egyszer hozzájuk szoktatok, ha mindjárt apátok már feledett nyelve helyett egy másikon zengendik is költőitek a hon földjét dicsőítő dalaikat?

A nemzetehzi ragaszkodás kötelességgé csak akkor válik, ha azt Isten adományának tekintem, melyet ennél fogva elhanyagolnom, elárulnom elrontanom nem csak nem szabad, hanem miként minden más isteni adományt, föntartanom, kiképeznem, s mivel Isten mit sem adományoz vakon, az általa kitűzött célra fölhasználnom, törekednem kell. E hitnézetben rejlik minden, de legkivált oly nemzetiségeknek, melyek nem elég hatalmasok, hogy anyagi állásuk fénye által hódítsanak, de nem is eléggé jelentéktelenek, hogy a hatalmasbak féltékenységét kikerüljék.

E hitnézet mellett okom van büszkélkedni nemzetiségemben, a különben történetileg bármily homályosban, mert miveltilag Isten műveinek legrejtettebbje sem lehet kisserű.

E hitnézet mellett édes nekem a hazai földben azok porai szomszédságában nyugodnom, kik a

dor választatnak meg közfelkiáltással. Az iroda számára megveendő ház ügyében határozatot, hogy a Schicktancz Ferencz tulajdonát képező 421 számú házat is vizsgálja meg az építészeti bizottság a tulajdonossal értekezésként s eljárásáról jelentést tegyen. — A városi földeknek folyó évre történt bérbeadásából elért 28.024 frt. többlet bevételből még 11.535 frt. iskolai célokra fog fordítani. — A városi községi polgári leányiskolánál 400 frt. fizetéssel egy kézimunka tanítónői állás szerveztetik. Az iskolanövérek tulajdonát képező 688 számú házat 6700 frt-ért megvenni hajlandó a város ez ügyben azonban a legközelebbi ülésen fog érdemleges határozatot hozni. — Gyergyó-Remete község tűzkárosultjai részére 100 frt., Martos község vízkárosultjai számára pedig 50 frt. szavaz meg a város. — Neustadt Vilmos, volt közs. elemi népiskolai tanító teljes fizetésével való nyugdíjaztatásához a város 226 frttal járul. — A főreáliskolánál alkalmazott 4 helyettes tanár további alkalmaztatása — míg képesítésüket megszerzik — a miniszteriumtól kérelmeztetik. — A verseczi vadászati jog Omoracz Peraról Zoffmann Jánosra ütetik át. — Dittrich Anna és Scheich Mária okl. szülésznők okleveli kihirdettetnek. Petrovits Péter iatlméresi jogot nyer.

Tiszti díjlövészet és búcsú estély. A verseczi magyar királyi 7-ik honvédegyezred tisztikara a múlt vasárnap d. u. 3 órakor tiszti díjlövészetet rendezett a kis rét mellett fekvő katonai lövöldében. Az évenként megtartatni szokott díjlövészetre ez idén is úgy, mint az előző években megnyerő szívességgel szép számu polgári vendéget hívott meg a derék tisztikar, mely különben ily szép eljárásával teljesen kivívta a polgárság tisztelet és szeretetét. A messze fekvő katonai lövölde nagy hosszú sátorra zöld lombfűzésekkel s vigan lobogó trikolorokkal izlésesen volt földszítve. Egész kis tábort képezett a fogutok sokasága. A honvédtisztek, 8 alakra lövöldöztek, a cibileknek sokkal jobb dolguk volt, lévén 4 célzó táblájuk sokkal szélesebb, az úgynevezett iskolai célzó tábla. A polgári lövészek célzó táblája előtt mozgó csiga szerkezeten egy festett rokon koma is sétálgatott, s papir bundája nem egy Mannlicher-golyót kapott. A sátor előtt a kiosztandó, csinos és legnagyobb részben a praktikus életnek megfelelő értékes nyeremény tárgyak voltak felhalmozva. A sátor végén fúrge honvédegyezred a frissitökkel és harapni valókkal bajlódtak, s a közönség legnagyobb meglepedésére végezték fontos teendőjüket. A lövészet befejezte után az egyes nyeremény tárgyakat Paszku ezredesné ő méltósága osztotta ki. Az eredmény sorjában

szírián velem együtt Megváltó és föltámasztó Istenökre várakoznak.

E hitnézet mellett szent nekem a vér, mely ereimben csergedez, mert azon halhatatlanok vére, kikhez számamás által tartozom, s egykor betöltve hivatásomat magam is elköltözendem. — E hitnézet mellett bátással vannak rám az ösök viselt dolgai, mert a holtuk után is az élőkkel még mindig ugyanegy közös eredet és rendeltetés által összefűzött családot képeztek.

Mennyi föntartási erő, mennyi kiképzési ösztön nem rejlik már csak ez egyetlen, általam itt csak röviden érintett vallási eszmében! Jaj a nemzetnek, mely hitéről valaha megfeledkezik! Vigye föl bár dicsősége és hatalma tornyát egész az egekig: a törvény átkát nem kerül ki. Elenyészik, miként elenyésztek azon óvilági nemzetek, melyek hódoltatók létére egykor annyi más nemzetet rabpórázra létek. Hol vannak ök? Lakhelyeik romjain ma az európai tudós buvárkodik; míg más általuk kizaklatott, sokkal jelentéktelenebbek nagyra nővekedve, maig virágoznak; mert nemzetiségök horgonyát az éghez kötötték.

Vallásosságra van szüksége minden nemzetnek, de különösen a magyarnak, kinek minden időn és enyészeten átragyogó nemzeti története az imálandó isteni gondviselés bizonyság könyve. Égjen eleven tűzként minden hazafi lelkén a keresztény hit, mint éltető lángja azon erényeknek, melyek nélkül a nemzetnek föntartási ereje sincsen, annál kevésbbé dicsősége. Ez hajlitsa őt arra, hogy lelkének egész meghódolásával szolgálja Urát Istenét, mindig tiszteletben tartsa szent törvényeit, mint melyek egyedül szerezhetnek tiszteletet saját jogainak és törvényeinek is. Ebből merítsen erőt nemzeti örömeiben, hogy el ne szédüljön, — fájdalommal, hogy el ne esüggedjen. Ez által szellemüljön át, hogy alacsony önérték keresésként, ocsmány fondorkodás ne törpítse nagyra termett lelkének fonságát, hanem nemes, magasabb nemzeti célokra edző önmegta-

a következő volt: 1-ső díj Kleszky Béla hadnagy. 2. Paleta Jenő főhdngy. 3. Berkó István százados. 4. Fanta Ferencz hadnagy. 5. Mihajlov Gabor hdngy. 6. Hoffmann Géza őrnagy. 7. Jovanovics Ernő hdngy. 8. Dr. Bürger Armin ezredorvos. 9. Treznicek István százados. 10. Dr. Perjéssy Mihály hdngy. 11. Puján János százados. 12. Miklóssy István szdos. 13. Papp Ferencz hdngy. 14. Müller Gyula főhdngy. 15. Mattesevén Jenő hdngy. 16. Dévényi Jenő hdngy. 17. Vester K. szdos. 18. Király György szdos. 19. Diószeghy Mihály szdos. 20. Mixics A. szdos. 21. Szebeszy István főhdngy. Holmi apróbb cseprőbb nyereményekre a jelen volt csinos fiatal kadétek is lövöldöztek. — A polgári célzó táblánál Million Methud lett a nap hőse, a mennyiben ő nyerte el a tisztikar által felajánlott szép ezüst terleget, melyből azonnal meg kellett inni az áldomást. A legjobban löttek ezenkívül sorrendben: Flórian Gy., Hoffmann R., Pascu (kadét), Fierz Ernő, Weifert Károly, Neukomm Ant. és Bernácsky Géza. A tisztek búcsúestélye kedden tartatott meg a városkerti lövöldház helyiségében. A tekepálya melletti elkülönített helyen, a „szép diófa“ környékén nagy aranyu patkóalakú asztalnál előkelő és díszes társaság foglalt helyet. A sok feltűnő szép „kincstári asszony“ mellett szebbnél szebb virágait láttuk a verseczi hölgykorszorúnak. Bent a nagy teremben megroppant a csárdás a dőlözeg tisztek, a körültekintő rendezők gondoskodtak arról, hogy a hölgykorszorú ez estét legszebb emlékei közé sorozza.

Jönnek a Nagy-beckerek! Az a ritka szives fogadtatás, melyben a nagy-beckerek a verseczi férfial-egyesület tagjait nem régiben részesítették, arra indították dalárdistáinkat, hogy a viszonzással ne késsenek, s hívják meg a nagybeckerek zenegyeselet tagjait egy közös hangverseny és táncmulatság rendezésére, melynek idejéül a jövő szombatot szeptember 10-ét tűzték ki. A hangverseny és táncmulatság nagyon sikerültnek ígérkezik. A nagybeckerek zenegyület működő tagjai közül 40-en jelentették be jövetelüket, de az önként csatlakozókkal együtt hihetőleg sokkal többen jönnek. Ha lesz 150 jelentkező, külön vonaton fognak jönni kedves vendégeink, kiknek mentül szivesebb fogadtatására a helyi bizottság serényen készül.

A Röder testvérek mult szombaton megtartott hangversenye iránt nem mutatott a közönség oly érdeklődést, melyet a művésznök s előadásuk méltán megérdemelt volna. Nem nagy, de elegáns közönség gyönyörködött a valóban művészi előadásokban.

gadás, közjóérti nagylelkű áldozatkészség, bölcs és szilárd egyeneslelkűség, emelje azt magasabb és magasabbra. És meg nem elégedve, hogy ő maga az örök erkölcsi rend színvonalán áll, segítse oda föl honfitársait is. — Tudja meg mindenki, hogy minden botránkozott szó, kifakadás és tett, mely a vallásos érzést sérti, a nemzeti jótét alapját ingatja, s tudja meg itt minden hazafi, hogy nemzet és hazája nagyságának és dicsőségének emelésén dolgozik, midőn érzelmeiben és elveiben külső önviseletében, a keresztény hit szellemétől áthatva, honfitársai közt a keresztényvallás-erkölcsi alap megszilárdításán működik. Nagy és szent e kötelesség! Menj tehát jó hazafi és teljesítsd! Nagy és dicső lesz az Isten és ember előtt te — nagy és dicső nemzeted!

Azért szívvel-lellekkel ragaszkodjunk Jézus hitét föntartó anyaszentegyházunkhoz. Azon egyház ez, mely szent Istvánt magáéknak nevezi, azon egyház ez, mely szent Lászlót, Nagy Lajost, Hunyady Jánost, Lászlót, Mátyást az igazságot és a vitézetet e hazának nevelte, azon egyház ez, melynek virágzása mindig egy időbe esett a magyarnak fénynapjaival, s mely a nemzetiség iránt soha hűtlenné nem válva, polgári alkotmányunkkal annyira összhangoz, hogy annak majdnem ezredéves alapjál szolgálja, mely végre a tudományokkal és művészetekkel kezelt fogva képes lón, a nemzeti dicsőségnek azon polczára emelni föl a magyart, melyen a világ bámulatára oly fönnen tűndöklök!

Te pedig dicsőséges szent király, könyörögi érettünk összes hű magyarjaidért különösen dicsőségesen uralkodó utódodért I. Ferencz Józsefért és családjáért továbbá e hazának fővédőit honvédségünkért. Légy a népek sorsát intéző Isten előtt szószólónk, hogy árasztssa szőlőtődre, Magyarországra mennyi és földi áldását, Eszközöld közbenjáróddal, hogy a népek Istene egyházi és világi előjáróink szívet úgy vezérelje, hogy az igazság, jámborság és meglegedés áldásai boldogítsak édes magyar hazánkat. Amen.

A verseczi magyar nyelvterjesztő egyesület mult szerdán tartott ülésében elhatározta, hogy a főreáliskola szegény sorsú, de szorgalmas növendékei számára tankönyveket szerez be. A cseregyermek elhelyezése befejeztetett, sőt több verseczi szegény kis 10—14 éves leány is helyeztetett el az egyesület mint játszótársakat magyar vidékeken. A nagymélt. kereskedelmi miniszter azon engedménye, hogy az egyesület által ajánlott cseregyermek és azok kísérői 50% árleengedést élveznek a magyar államvasutakon városunk polgársága körében a legjobb hatást keltette.

Jegyzőválasztások. A múlt hó 31-én megcsett választáson sztamorai jegyzői állásra Me y Frigyes, a birdaira pedig Urban Miklós választott meg Székelykeveről.

Szöllőbirtokosok figyelmébe. A kik a Kecskeméti állami szőlőtelepről „európai“ vesszőket kívánnak hozatni, forduljanak megrendelési iverért a fehértemplomi kerületi filloxa felügyelő irodájához.

A jegyzők figyelmébe. Egy konkrét eset alkalmából, hogy vajjon a helyettes jegyzőknek jegyzőképeségi bizonyítványa országsszerte való érvénynyel felruházható-e? a belügyminiszter leiratban tudatja, hogy csak a községek által rendszeresített állomás levő községi (kör-) jegyzői, aljegyzői vagy segédjegyzői minőségben teljesített három évi gyakorlatnak van azon hatálya, hogy az illetőknek jegyzőképeségi bizonyítványa országsszerte érvényes. Mert még a rendszeresített állomás feltételéhez nem kötött gyakorlati kiképzés a vizsgálóhoz való bocsátás szabályozásánál meghatározatik. A rendszeres segédjegyzői állomáson gyakorlat időtartama azon kedvezmény feltétele gyanánt köttetett ki, melynél fogva az illető nemcsak azon vármegyébe, hol vizsgázott, hanem az egész országban bárhol községi jegyzővé választható.

Az iskolai beiratások községi tanintézetekben már nagyobbára befejeztettek. Pár ezerre megy a beirt tanulók száma s a város utczái egyszerre megelégnültek az ünnepi ruhába öltözött mindkét nemű tanulóssal. Főreáliskolánkban is befejeztettek a beiratások s sajnálatosul kell felemlitenünk, hogy mivel az első osztályba az eddigi megállapodások s a miniszteri rendeletek értelmében 60 tanulónál többet nem szabad felvenni, nagy számú tanulót — különösen vidékieket — kellett Fehértemplomra, Oraviczára, Temesvárra stb. utasítani. E körülmény is igazolja, mily fontos hivatása van főreáliskolának, s arra inti az illetékes köröket, hogy a jövő iskolai évre mulhatlanul kell gondoskodni a párhuzamos I. osztályról.

A szőlősgazdák és a boritaladó. Figyelmeztetjük a szőlősgazdákat, hogy ez 1892. évi XV. t.-cz. 3 §-a szerint nyílt községekben azok a szőlősgazdák, a kik szeszest italok kimérésével vagy kis mértékben való elarusításával nem foglalkoznak, boritaladó fejében a saját termései borraiból a házi fogyasztásra szánt bormennyiség után jövő évi január hó 1-től fogva nem a bor-és söritaladó arszabás szerinti teljes boritaladót, hanem csak az eddigi borfogyasztási adónak megfelelő részt, vagyis 20.000 lakosnál népesebb községekben bor után hektoliterenként 3 frt. 35 krt, bormust és szőlőcsefere után hektoliterenként 2 frt. 52 krt, 10.000—20.000 lakossal bíró községekben bor után hektoliterenként 2 frt. 66 krt, bormust után 2 frt. 8 krt, 10.000 lakosnál kevesebb bíró községekben bor után 1 frt. 35 krt, bormust után 1 frt. 01 krt. tartoznak fizetni. Azok a szőlősgazdák, a kik ezt a kedvezményt az 1893. évre igénybe venni óhajtják, tartoznak folyó évi szeptember hó 15-ig, illetve ha a szüret előbb kezdődne, a szüret kezdetéig ebheli igényeiket a közs. előjáróságnál bejelenteni. A bejelentés megtételéről a fel az előjáróságtól egy igazolványul szolgáló béczát kap. A kedvezményt igénybe venni óhajtó szőlősgazdák a folyó év végéig a borfogyasztási adót változatlanul úgy fizetik, mint eddig. Részletes utasításokat erre nézve az 1892. évi XV. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott 51015 számú utasítás 26. §-a tartalmaz.

A verseczi honvédelemk alapozási munkálatai már annyira haladtak, hogy a jövő héten meglehet kezdeni a vas talapatok felállítását. A szobor az Andrassy-sétátér közepe táján, a sétátér szélén az iskola-útcza tengelye irányában lesz felállítva. A leleplezést október 6-ra tervezi honvédegyesületünk.

Mulatság Nagy-Zsámon. A nagy-zsámi férfial-társulat f. é. szept. hó 11-én az önkényes tüzöltő egylet pénztára javára ének-előadással összekötött zártkörű táncszertélyt rendez, melyre — ismervén a nagy-zsámi mulatságok régi jó hírnevét — városunkból is sokan készülnek. Be-

léptidij személyenként 1 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáztatnak.

Király-panoráma. Az Andrassy-sétátéren, a Georgievits-féle házban felállított király-panorámát naponként tömegesen látogatják oly annyira, hogy különösen estéknél helyet sem lehet kapni. Az újabb és újabb képsorozatok nem csak mulattatók, hanem tanulságosak is. Kívánatos, hogy különösen a tanuló ifjúság mentül gyakrabban nézze meg a kiállított képeket.

Tüzeset. A mult pénteken reggel 9 óra tájban tűzilárma verte fel városunk lakosságának nyugalmát. Talpas Jócza szerb temető-utcza háza gyuladt ki. Derék tüzoltóink azonban mihamar elejét vették a nagyobb bajnak.

Felvilágosításul közölhetjük, hogy a fővárosi lapok azon híre, miszerint a földmívelésügyi miniszteriumnál fásoltású szőlő ezre 1 frt. 20 kr., zöldoltású pedig 60 kr. volna — nagy tévedésen alapszik — mivel nevezett miniszterium 41256. számú rendelete értelmében a fent említett szőlővesszők közül a fásoltású ezre 100 frt; — a zöldoltású pedig 60 frt-ra van kiszabva.

A kutya hűsége és kitartásának érdekes példája fordult elő a mult napokban városunkban. Egyik fehértemplomi hivatalnok mint tartalékos tiszt bevonult a hadgyakorlatra Verseczre s kisebb fajta fekete patkányfogó kutyáját magával hozta. A lugosi sátor táborba azonban már nem lehetett elvinni a kutyát, s gazdája vasuton haza küldte Fehértemplomba. A hű állat azonban megérkezés után azonnal visszaindult Verseczre, kifáradva lihegve kereste gazdáját mindazon a helyeken, hol előbb tartózkodni szokott.

(Piaczi árak Verseczen). A mult csütörtökön f. hó 11-én a következők voltak a piaci árak: Búza legjobb 6 frt. 70 kr., középszerű 6 frt. 50 kr., Kétszeres legjobb 5 frt. 50 kr., középszerű 5 frt. 30 kr., Rózsa legjobb 5 frt. 50 kr., Arpa legjobb 4 frt. 80 kr., középszerű 4 frt. 60 kr., Zab 4 frt. 80 kr., Kukoricza 4 frt. 30 kr., Marhahús 58 kr., Disznóhús kilója 48 kr., Czukor 50 kr.

Vasúti menetrend. Fehértemplomról: érkezik: 5.30 reggel, 1.03 délben és 6.11 este. Temesvár felé indul: 5.36 reggel, 1.07 délben, 6.35 este. Temesvárról érkezik: 7.23 reggel, 2.08 délben és 10.02 este. Fehértemplom felé indul: 7.31 reggel, 2.12 délben, 10.08 este. Nagybecskerekéről érkezik: 11.59 délben, 9.37 este. Becskerek felé indul: 5.50 reggel, 2.20 délután. Jaszenováról Oraviczára indul: 8.15 reggel, 3 délután, 10.45 este. Oraviczáról Jaszenova felé indul: 3 éj-jel 10.40 délelőtt, 3.35 délután. Temesvárról Arad felé indul: 8 reggel, 1.11 délben. 8.15 délután. Vojtekről Német-Bogán felé indul 7 reggel, 9.15 este.

Irodalom.

Az „Élet“ — kéthetenként megjelenő folyóirat — legújabb (14.) száma most a holt szeziónban is igen érdekes tartalommal jelent meg. Első cikke Kohn Dávidtól az új kereskedelmi miniszterrel, Lukács Bélával foglalkozik, ki a munka embere s tárczája ügyeit alaposan érti. A közgazdasági rovat első cikke szintén az új kereskedelmi miniszterrel szól s méltatja marosvásárhelyi programbeszédét. Kardos Albert „Pusztuló középiskolák“ című cikke szintén igen érdekes közleménye a lapnak, melynek egyéb tartalma: Legényszabadság, költemény Apáthy Istvántól; Kisérteben, elbeszélés Munkácsy Kálmántól; Ó szép asszony... költemény Ignótustól; A népgyűlölet, Ibsen Henrik színművének egyedül fogosított magyar fordítása, mely a nemzeti színházban előadott, de nyomtatásban az „Életben“ jelenik meg először; Honvágy, költemény Feleki Sándortól; Chaos, költemény Mery Károlytól; végül gazdag irodalmi és közgazdasági rovat s élénk szemle egészítik ki a tartalmas füzetet. Az „Élet“ előfizetési ára negyedévre 1 frt. 50 kr., félévre 3 frt., egész évre 6 frt. Az „Élet“ szerkesztősége és kiadó-hivatala: Budapest, V., Arpad-utca 6. sz.

A Szent-Istvánnapi körmenetet művészi kivitelű rajzban örökíti meg a „Magyar Gêniousz“ legújabb száma, mely méltó folytatása az előbbieknak. A gyönyörű kiállítás, a modern technika újabb vívmányairól tanuskodó remek illusztrációk s a gazdag szellemi tartalom harmonizációját mi sem zavarja meg. A Szent-Istvánnapi körmenet a rajzon kívül még egy amatőre pillanat-fényképfelvétellel is meg van örökítve. A 34. szám érdekes tartalomjegyzékéből kiemeljük Gerleózy Károly sikerült arcképét és Szalay Mihálynak Gerleózyról írt kitünő jellemrajzát. „Az országos dalártnepélyt az iparszemleknél“ szintén művészi kézzel mutatja be Zich F. gyönyörű rajzában. Megemlítjük még Dézsy Lajos költőnek „Far Niente“ című szellemes tárczáját. Különösen kiemeljük azonban Gonda Dezős, a „Magyar Gêniousz“ kitünő kritikusanak „Legújabb irodalmunk“ című tanulmányát, melyben hazai irodalmunk újabb jelenségeit konstatálja époly mélyrehatóan mint gzedemesen, ezuttal Herceg Ferencz kötetét vévén aorra. E számban találjuk továbbá: Kabos Fdéz, „Fehős alkony“ csevegését, Mery Károly hegyalatos költeményét, Vilmos főherceg arcképét Adonján Armin „Lidézézfény“ című humoros tárczáját. Még csak azt jegyezzük meg, hogy a „Magyar Gêniousz“ versenyképes a hasonló külföldi vállalatokkal, s e mellett olyan minden ízében magyar szépirodalmi lap, mely minden művelt család asztalán énézettel foglalhat helyet. A „Magyar

Gêniousz“ előfizetési ára: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. A „Magyar Gêniousz“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Bérbeadás.

A Nagyságos Lazarovits Mihály tulajdonát képező s a verseczi és nagy-zsámi határ körében fekvő urasági birtokon a szántóföldek 5 holdanként és öt holdtól fölfelé, vagy esetleg dülöként 1—3 évre bérbe adatnak.

Bővebb értesítést lehet nyerni az urasági kastélyal szemben fekvő uradalmi gazdasági irodában N.-Szredistyén.

A kis- és nagy-szredistyei uradalom gazdasági hivatala.

5344. sz. — tkvi 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verseczi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstárnak George recte Vinu Athanasz, George recte Vinu Nikolae és Petru szoltsiczi lakosok, mint George Koszta és György örökösei elleni végrehajtási ügyében 421 frt. 09 kr. tőke, ennek 1891. évi január hó 1-től járó 6% kamata, 22 frt. 50 kr. eddigi és a még felmerülő költségek kielégítése végett az árverést elrendelte.

Ennek folytán a verseczi kir. bírósg területén levő Szoltsicza községben fekvő s a szoltsiczi 78. sz. tjkvben A I 1. sorsz. a. felvett 78. hrsz. 74. öszs. sz. ház 412 frt., A I 568., 655., 664. hrsz. 1/2 urb. telek 452 frt., A + 318. hrsz. szőlő 34 frt., A + 1272. hrsz. szőlő 18 frt. kikiáltási árban 1892. évi szeptember hó 29-ik napjának d. e. 9 órakor Szoltsicza községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10% vagyis 41 frt. 20 kr., 45 frt. 20 kr., 3 frt. 40 krt és 1 frt. 80 krt. készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szám. és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban jelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez eltenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósg tkvi irattárban és Szoltsicza község előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. járásbírósg mint tkvi hatóságnál Verseczen. 1892. évi július hó 9-én.

Kérészy, kir. aljbíró.

Vizitation Nr. 5344 gegen die Erben nach Hofsta und Georg George über Verkauf der Pausen Nr. 74 gesh. auf 412 fl., 1/2 Urbargrund gesh. auf 452 fl., Weingärten gesh. auf 34 und 18 fl. am 29. September l. J. 9 Uhr Vormittag im Gemeindefaue zu Szoltsicza.

3635. sz. — tkv. 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verseczi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár javára 53 frt. 14 1/2 kr. tőke, ezuttán 1891. évi január hó 1-től járó 6% kamata, 6 frt. 25 kr. eddigi és 1 frt. 80 kr. eszményi blyeggel együtt, 7 frt. 80 kr. ezuttal megállapított, valamint a még felmerülő költségek kielégítése végett, nemkülönben csatlakozó Dr. König Armin verseczi lakos javára 50 frt. tőke s jár., valamint 7 frt. 80 krban megállapított és a még felmerülő költségek behajtása végett Jenesa György és Paraszkava kústélyi lakosok ellen az árverést elrendelte.

Ennek folytán a verseczi kir. bírósg területén levő Kustély községben fekvő s a kústélyi 1672. sz. tjkvben A lapon felvett 1—6. sorsz. a. foglalt 98 b., 1034 a., 1153 b., 1633 b., 2472 b és 6879 b. hrsz. egy fél urbéri telek fele 1473 frt., továbbá az ugyanazon sz. tjkvben + 1—8. sorsz. a. felvett ingatlanok és pedig a 3331 b. hrsz. 10 frt., a 3334 b. hrsz. 76 frt., a 3338 b. hrsz. 84 frt., a 3362—3363 b. hrsz. 181 frt., a 3568 a., 3563 b. hrsz. 181 frt., a 3568—3571 a. hrsz. 122 frt., a 3587—3589 b. hrsz. 54 frt., a 6959 a. hrsz. 70 frt. és a 7681 b. hrsz. 26 frt. kikiáltási árban 1892. évi szeptember hó 6-ik napján d. e. 9 órakor Kustély községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10% -át vagyis 147 frt. 30 krt., 1 frtót., 7 frt. 60 krt., 8 frt. 40 krt., 18 frt. 10 krt., 12 frt. 20 krt., 5 frt. 40 krt., 7 frt. és 2 forint 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez eltenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. bírósg tkvi irattárban és Kustély község előjáróságnál megtekinthetők.

Verseczen a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1892. évi május hó 17-ik napján.

Kérészy, kir. aljbíró.

Vizitation Nr. 3635 gegen Georg und Paraszkava Jenesa über Verkauf der Däfte eines halben Urbargrundes gesh. auf 1473 fl., Realitäten gesh. auf 10 fl., 76 fl., 84 fl., 181 fl., 181 fl., 122 fl., 54 fl., 70 fl., 26 fl., am 6. September l. J. 9 Uhr Vormittag im Gemeindefaue zu Kustély.

Legfinomabb cognac-kivonat.

Védjegy a legfinomabb cognac-kivonat számára.

Kitűnő, egészséges tartalomdús cognac rögtön készítésére, mely a francia cognactól miben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességet.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt. Készítésére utasítás ingyen mellékeltek. A legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Borszesz megtakarítás

érhető el a feltűnhetetlen **pálinka-erősítő-kivonat** által; ez az italoknak kellemes erősítő izt ad, és egyedül nálam kapható. Ára különként 3 frt. 50 kr. (600—1000 literre). Használati utasítás mellékeltek.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még összes **eszenciáimat, rum, szilvrium, törköly, fűkeserű** és mindennemű **ilkörök, szeszesitalok, ecet és borecet** készítésére feltűnhetetlen minőségben. Készítés leírása ingyen mellékeltek.

Árjegyzék bérmentve.

Egészséges gyártmányokért kezeskedem.

Pollak Károly Fülöp,

eszencia-különlegességek gyára **Prágában.**

(Megbízható képviselők kerestetnek.)

Minden újabb kiállítás csak 2 napig látható.

Fotoplastikus-perspektivikus

Király-Panoráma

Andrássy-sétány, Georgievits-féle házban.

Nyitva délelőtti 10 órától esti 10 óráig.

Vasárnap szeptember 4-én és hétfő 5-én:

Déli Franciaország a toulousei vizáradás képeivel.

Kedden szeptember 6-án és szerdán 7-én mint ismétlés:

II-ik Lajos bajor királynak 80 milliót érő

Herrenchimsee kastélya.

Csütörtökön szeptember 8-án és pénteken 9-én:

II-ik Lajos bajor királynak palotainak bemutatása

u. m. Linderhof, Berg, Hohenschwangau és Neuschwanstein.

Szombaton szeptember 10-én és vasárnap 11-én:

Nagy egyveleg a legszebb képekből összeállítva, ezenkívül Aberle

Emil fényképész kitűnően sikerült

Versecz város egyes utczeit

feltűntető stereoskop képeinek bemutatása.

Minden újabb kiállítás csak 2 napig látható.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legújabb rendszerű kisebb ajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

újságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bál meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, mely az Andrássy-sétány és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVI. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetter Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.

Versecz. A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása.